

Kde se narodil Ježíš...

Předpověděl to již Starý zákon. „Ale ty, Betléme Efrata, jakžkoli jsi nejmenší mezi tisíci Judskými, z tebe mi vyjde ten, kterýž má být Panovníkem v Izraeli,“ pravil prorok Micheáš (5,2). A co řekl, také se stalo (byť židé by s křesťany v tomto výkladu určitě nesouhlasili). „Vstoupil pak i Jozef od Galilee z města Nazarétu do Judstva, do města Davidova, kteréž slove Betlém...“, hlásal evangelista Lukáš (2,4). Apoštol Matouš potom říká: „Když se pak narodil Ježíš v Betlémě Judově za dnů Heródesa krále...“ (2,1). A čtvrtý ze svatých Jan potvrzuje to, co přece už dávno bylo předurčeno: „Zdaž nepraví písmo, že z semene Davidova a z Betléma městečka, kdež býval David, přijítí má Kristus?“ (7,42). A tak se Ježíš narodil v Betlémě, ležícím hned za branami Jeruzaléma, kde Kristus trpěl na kříži.

Ač tak blízko hlavnímu městu Izraele, je třeba přejet hranice a vypravit se do Palestiny. Právě na území této země, jež zatím čeká, až si bude moci říkat stát, leží Betlém. Jedno z nejposvátnějších křesťanských míst na světě.

Dům chleba

Betlém (což v hebrejštině znamená dům chleba) se rozprostírá na dvou pahorcích, spojených sedlem. Dnes v tomto městě žije přes 30 tisíc lidí, polovina křesťanů, polovina muslimů. I pro vyznavače islámu a judaismu je posvátným městem. Nachází se tu hrob Ráchel a narodil se zde král David, Mohamed se tady modlil na cestě do Jeruzaléma.

Nad místem, kde se měl narodit Ježíš, se už 1675 let klene bazilika Narození Páně. Prikázala ji totiž vystavět císařovna Helena roku 330 po Kristu. Výraznou změnu prodělala již roku 530, kdy se císař Justinian rozhodl postavit svatyni, která zastíní všechny ostatní. Základní struktura kostela se

Betlém

FOTO: ARCHIV

INFORMACE

Betlém leží pouhých 7 km jižně od Jeruzaléma. Bazilika Zrození Páně bývá otevřena denně od 8 do 17 h (v létě od 6 do 18 h). Vstup je zdarma. Nejlepší způsob, jak se dostat do Betléma je využít služeb některé z cestovních kancelář v Jeruzalémě. www.nativity-church.com, www.bethlehem.org

v podstatě zachovala z této doby. Díky vysokým zdem z kamenných kvádrů chrám působí jako pevnost.

6. června 1099 se zapsal do historie. Tento den totiž chrám dobyli křižáci. Dvakrát zde dokonce korunovali krále. Po vítězství Saladina zůstal kostel důstojným místem, horší už to ale bylo od 13. století, kdy se vlády chopili Mameluci. Bazilika chýřela, do toho v 19. století přišla zemětřesení a požáry.

Jeskyně zrození

O vlastnictví a správu kostela se dělí křesťané arménští, řečtí i katoličtí. V interiéru zaujmou čtyři řady vysokých sloupů s korintskými hlavicemi. Ty rozdělují baziliku na pět lodí. To hlavní, za čím sem ale míří poutníci z celého světa, se ukrývá v podzemí. Po schůdcích se sestupuje do Jeskyně zrození. Tato leštěným mramorem obložená krypta je 12,4 m dlouhá, 3,9 m široká a 3 m vysoká. „Přesné místo“ narození Ježíše Krista označuje do mramoru vsazená stříbrná hvězda. Latinský nápis praví „Hic de Virgine Maria Iesus Christus natus est – 1717“, tedy: „Zde se Panně Marii Ježíš Kristus narodil“. Původní nápis odstranila řecká církev v polovině 19. století, ale turecké úřady jej později nařídily vrátit zpět. Jen o pár metrů dál se nachází místo, kde měl malý Ježíš ležet v jesličkách – oltář jeslíček. V kapli nevíňátek se věřící modlí za děti zavražděné Herodem.

Vždy o Vánocích se zraky celého světa upírají právě k Betlému, slavnostní bohoslužbu přenášejí televize do všech koutů. Mnohem znepokojivějším způsobem se betlémská bazilika dostala do zpráv na jaře roku 2002, kdy se v chrámu zabarikádovaly desítky Palestinců včetně teroristů a kostel na mnoho dní obklíčila izraelská armáda. ●

JAN BIENERT